

NOTACIÓ FONÈTICA

La que utilitzem és simplificada, com correspon a obres d'aquest gènere, i hem procurat que difereixi com menys possible de la més estesa entre els romanistes, emprada en obres comparables, com el REW, el FEW i l'AlcM, i utilitzada ja en el DCEC:

a, b, d, e, f, i, k, l, m, n, o, p, s, t, u tenen el mateix valor que en català normal. Només en alguns casos en què importava especialment distingir les consonants fricatives (com en *obi, odi, egua*) de les oclusives corresponents (*ambó, índic, enguany*) hem emprat *ḃ, ḋ, ḡ*, per aquelles, i *b_o, d_o, g* per aquestes.

ã, ê, ô, ã, î, û designen vocals nasals (fr. *an, fin, bon, parfum* i port. *jim, jejum*, respectivament).

e, ø, i, y, vocals obertes (cat. i fr. *è*; cat. *ò*, com en el cat. o fr. *roc*; angl. *live*; angl. *book*); *e, ø, i, y*, vocals tancades (cat. i fr. *é*; cat. *ó* o fr. *au*; angl. *leave*; angl. *loose*).

č = *tx* català, *ch* castellana.

ə, so relaxat entre *a* i *e*, o sigui la «*e* neutra» catalana, com la segona vocal del cat. *pare*, de l'angl. *singer* o *beggar*, o la del port. *casa*; emprada també per a la *e* francesa de mots com *venir*; quan calia distingir he reservat per a aquesta el signe \varnothing .

ʒ, la «*e* neutra accentuada» balear (com en *fred*). També usem *á* per a certes variants locals. En grafia no fonètica ens servim, amb aquest valor, de *ê*.

g, com en *gala* (o en *aigua*, veg. supra).

ǰ = la *tj* del cat. *jutjar*, la *g* de l'it. *agio* o la *j* de l'angl. *jail*.

h, aspirada, com en anglès o alemany.

ḥ = *j* castellana.

ï = la *i* d'*aire*.

ł = la *ll* cat. de *llet, martell*, la cast. del Nord d'Espanya, la *lh* portuguesa.

l = la *l* de l'angl. *pal*, cat. o port. *mal*.

ŷ = *ny* català, *ñ* cast., *gn* francesa o italiana.

ŋ = la *n* de *sang* o *ng* de l'angl. *singer*.

œ, com en fr. *peu* o *coeur*.

r, com en *però*.

ř, com en *arri*.

š = cat., port., gall. i basc *x*, angl. *sh*.

ü, com en alemany, i com la *u* francesa.

y, com la *u* de *pau*.

v, com la *v* del Camp de Tarragona, balear o del valencià (tret de l'apitxat), com en fr., port., it., angl.

w, com en anglès, o com la *u* del cat. *quatre*.

ÿ = *u* del fr. *cuit*.

y, com les *ii* de *iaia* o la *y* del fr. *yeux* (en lloc de *y*, escrivim *j*, com la d'*aire*, per a les varietats locals en té articulació menys consonàntica).

z = *s* del cat. o port. *rosa*, fr. o angl. *rose* (en la grafia italiana, on no es distingeixen els dos sons, usem el símbol *š* per a aquest, i *ž* amb el valor fonètic de *dz*).

ž = cat., fr. i port. *j*.

θ = *z* del castellà d'Espanya (en *zaico*) o *th* de l'angl. *thing*.

θ̄ = *z* del cast. d'Espanya *juzgar* o *th* de l'angl. *then*.

En els mots àrabs

Per a aquesta llengua empram una transliteració, no una notació fonètica, amb les següents equivalències: ' = *a*, ر = *i*, و = *u*, | = ' , ب = *b*, ت = *t*, ث = *t*, ج = *ǧ*, ح = *h*, خ = *ħ*, د = *d*, ذ = *d*, ر = *r*, ز = *z*, س = *s*, ش = *š*, ص = *s*, ض = *d*, ط = *t*, ظ = *z*, ع = *e*, غ = *ǧ*, ف = *f*, ق = *q*, ك = *k*, ل = *l*, م = *m*, ن = *n*, و = *ω* (en final de síl·laba *u*) ه = *h*, ي = *y* (en final de síl·laba *i*; quan només prolonga una *a*, aquesta s'escriu *à*). Les vocals prolongades *ī*, *ū*, llevat si són tòniques, que es transcriuen *ā*, *i*, *ū*. Amb *-a* (i en casos especials *-a'*) representem el *ā* (*ta* «marbuta»).

Noteu que *ħ*, *š*, *d*, *t*, *z*, i *q* són consonants emfàtiques, *t* té el valor de *θ*, *d* té el de *ð*, *ǧ* és aproximadament la *g* del nostre *caigui*, ' és l'atac brusc o oclusiva glotal amb què comencen els mots alemanys escrits amb vocal inicial i *e* ve a ser l'africada glotal corresponent. Per a les altres, veg. més amunt.

Aquests sons s'havien alterat considerablement en l'àrab col·loquial d'Espanya, i descriure aquests canvis no correspon de fer-ho ací sinó a les gramàtiques de l'àrab vulgar i de l'hispanoàrab. Les diferències més greus afecten les tres vocals fonamentals. En general es pot dir que igual si són llargues com si són breus prenen, respectivament, el timbre de *a*, *e*, *o*, si anaven precedides o seguides de ' (prescindint de la de prolongació), *ħ*, *ħ*, *r*, *š*, *d*, *t*, *z*, *e*, *ǧ*, *o* *q*, i que en els altres casos prenen, respectivament, el de *e*, *i*, *u*. Aquests timbres anaren mudant-se progressivament segons les èpoques. Per marcar aquest canvi de *a* cap a *e*, ens servim de la grafia *ā*. D'altra banda hi havia una pronunciació més culta, que tendia a dir sempre *a*, *i*, *u*. Per a detalls, a més de les obres especials, vegeu les de Gairdner, Steiger i Neuvonen que citem en la bibliografia.